

Στις 13 Δεκέμβρη 2015, έγινε στην Αμφισσα ημερίδα του Εργατικού Κέντρου Φωκίδας με θέμα την Υγεία και την Ασφάλεια στους χώρους δουλειάς. Η πρωτοβουλία αυτή συνδέθηκε άμεσα με τις συνθήκες εργασίας στα Μεταλλεία Βωξίτη που λειτουργούν στην περιοχή. Είχε προηγηθεί αποστολή του «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ» στην Αμφισσα, όπου συζήτησε με εργαζόμενους στα Μεταλλεία για τις δύσκολες συνθήκες της δουλειάς, τα ελλιπή μέτρα ασφάλειας, τους κινδύνους που παραμονεύουν στις στοές εξόρυξης. Σήμερα, παρουσιάζουμε αποσπάσματα από τις παρεμβάσεις που έκαναν στην ημερίδα ο Τρύφωνας Κούτρας, εκ μέρους της διοίκησης του Εργατικού Κέντρου και οι δυο βασικοί εισηγητές: Η Εύη Γεωργιάδου, μηχανικός Ασφαλείας, γραμματέας του σωματίου εργαζομένων στο ΕΛΙΝΥΑΕ, που επικέντρωσε στα θέματα ασφάλειας της εργασίας και ο Χρήστος Παπάζογλου, γιατρός Εργασίας, μέλος του ΔΣ του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου, που μίλησε κυρίως για τα ζητήματα της Υγείας στην εργασία. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν και οι τοποθετήσεις των συνδικαλιστών - εργαζομένων στα Μεταλλεία, στις οποίες θα επανέλθουμε.

Να ανέβει η αντιπαράθεση με την εργοδοσία και το κράτος της

Αποσπάσματα από την ομιλία του Τρύφωνα Κούτρα

Η ζωή και η υγεία του εργάτη δεν εξαντλούνται μόνο στο χώρο εργασίας του, μόνο την ώρα που βρίσκεται στη δουλειά. Βέβαια, αυτό που απασχολεί τον εργοδότη είναι να είναι υγιής για να μπορεί να δουλεύει και να του δίνει κέρδη. Όταν όμως μιλάμε εμείς οι εργαζόμενοι για την υγεία θα πρέπει να την βλέπουμε με την έννοια ότι θα πρέπει να υπάρχουν όλες οι κοινωνικές προϋποθέσεις, να είναι τέτοιος ο τρόπος ζωής ώστε να μπορεί ο εργάτης να αναπτύσσει όλες τις φυσικές του ικανότητες, να μπορεί να αξιοποιεί δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο του κ.λπ.

Οι εργαζόμενοι στερούνται αυτές τις κοινωνικές προϋποθέσεις και ο λόγος που συμβαίνει αυτό είναι ότι στην οργάνωση της παραγωγής κριτήριο είναι το κέρδος των επιχειρηματικών ομίλων και όχι οι σύγχρονες λαϊκές ανάγκες, όπως αυτές προκύπτουν από το σημερινό επίπεδο ανάπτυξης της τεχνολογίας και της τεχνικής, από την ίδια την παραγωγικότητα της εργασίας.

Εργαζόμενοι και συνδικαλιστές από διάφορους κλάδους παρακολούθησαν με ενδιαφέρον την ημερίδα

Στην περιοχή μας, τις προηγούμενες δεκαετίες, είχαμε σημαντική ανάπτυξη λόγω της εξόρυξης βωξίτη. Πρόκειται για πλούτο που έχει παραχθεί από την εκμετάλλευση των εργατών, που όσο περνούν τα χρόνια βαθιάνει όλο και περισσότερο. Παρ' όλα αυτά, το «κέρδος» που είχαν οι εργάτες της περιοχής μας ήταν νέες απολύσεις, που προστίθενται στις εκατοντάδες που έχουν γίνει τις προηγούμενες δεκαετίες.

Εγιναν, επίσης,
νέες μειώσεις
μισθών στους
ήδη
καθελωμένους
εδώ και 6 χρόνια,
μειώσεις που για
ορισμένους
εργαζόμενους
φτάνουν στο 50%

σε σχέση με τον προηγούμενο
μισθό τους. Το πάνελ των εισηγητών. Στο βήμα ο αναπληρωτής γγ του Εργατικού Κέντρου Φωκίδας
Μεγαλώνει δυσανάλογα η αντιστοιχία αύξησης των κερδών της εταιρείας και των μισθών των
εργαζομένων. Επιπλέον, αυξήθηκαν οι ώρες και οι μέρες εργασίας, ενώ οι συνθήκες δουλειάς έχουν
χειροτερεύσει δραματικά, με αποτέλεσμα οι κίνδυνοι ατυχημάτων να πολλαπλασιάζονται.
Το κράτος «οπλίζει» το χέρι της εργοδοσίας

Πρέπει, όμως, να τονίσουμε ότι αυτοί που οπλίζουν κάθε φορά το χέρι της εργοδοσίας δεν είναι άλλοι από τις κυβερνήσεις. Αυτές, διαχρονικά, με τους νόμους που ψηφίζουν, διαλύουν τις εργασιακές σχέσεις, καταργούν Συλλογικές Συμβάσεις, ευνοούν με κάθε τρόπο τους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους, τότε με φοροαπαλλαγές, τότε δίνοντάς τους κίνητρα για επενδύσεις με χρήματα του ελληνικού λαού, τα οποία γίνονται δανεικά και αγύριστα, τότε με πακέτα στήριξης μέσω των εθνικών και κοινοτικών προγραμμάτων (ΕΣΠΑ, ΚΠΣ παλιότερα, πακέτα Ντελόρ στις αρχές του '90, Γιούνκερ σήμερα).

Οι κυβερνήσεις είναι αυτές που έχουν καταντήσει τους ελεγκτικούς μηχανισμούς, όπως την **Επιθεώρηση Μεταλλείων Νότιας Ελλάδας, να λειτουργούν με ελλιπέστατο προσωπικό, μόλις 3 άτομα για να ελέγξουν και να διεκπεραιώνουν υποθέσεις για τη μισή σχεδόν χώρα.**

Διαλύουν εκείνους τους μηχανισμούς, τους ελεγκτικούς μηχανισμούς που θα μπορούσαν να συμβάλουν - όσο αυτό είναι δυνατό στο σύστημα που ζούμε - στον περιορισμό της ασυδοσίας των εργοδοτών. Την ίδια ώρα, οι κυβερνήσεις διαθέτουν τεράστια κονδύλια για τους κατασταλτικούς μηχανισμούς, την αστυνομία, το στρατό, τα εξοπλιστικά προγράμματα για τη συμμετοχή στους ιμπεριαλιστικούς πολέμους, που στην ουσία στρέφονται ενάντια στους εργάτες, στο λαό και τους αγώνες τους.

Από αυτήν τη στήριξη στο κεφάλαιο παίρνει αέρα η εργοδοσία στα Μεταλλεία της Φωκίδας, όταν, για παράδειγμα, γίνεται έλεγχος από την Επιθεώρηση Μεταλλείων, να βγάζει έξω τους εργάτες από τις στοές και να σβήνουν τα μηχανήματα για να μη διαπιστώσουν, την ώρα δηλαδή που εργάζονται μέσα στις στοές οι εργάτες, τους τεράστιους κινδύνους για την υγεία.

Είναι ευθύνη της κυβέρνησης που παρ' όλες τις διαπιστώσεις σοβαρών ελλείψεων που έχει κάνει η Επιθεώρηση Μεταλλείων δεν σταματά το έργο αλλά βάζει πρόστιμα. Δηλαδή, πληρώνει, αν το πληρώνει ο εργοδότης το πρόστιμο, και στην ουσία εξαγοράζει με αυτό τον τρόπο τη ζωή του εργάτη. Αλλωστε, είναι γνωστό ότι μια επιχείρηση, πόσο μάλλον μια βιομηχανία, την συμφέρει οικονομικά να πληρώνει πρόστιμα, ή να πληρώνει αποζημιώσεις για εργατικά ατυχήματα παρά να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα προστασίας για να μη συμβούν τα ατυχήματα.

Μόνο αυτήν την πλευρά να προσέξει κανείς θα καταλάβει γιατί οι κυβερνήσεις είναι πάντοτε με τη μεριά του κεφαλαίου, ανεξάρτητα αν έχουν δεξιό ή αριστερό πρόσημο. Πάρτε επίσης παράδειγμα από την απόφαση της συγκυβέρνησης ΝΔ - ΠΑΣΟΚ να καταργήσει τα Τμήματα της Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας της Εργασίας, σε 7 περιοχές της χώρας, ανάμεσά τους και στη Φωκίδα, απόφαση που συνέχισαν να υλοποιούν και οι επόμενες συγκυβερνήσεις ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ.

Οξυνση της επίθεσης σε όλα τα μέτωπα

Είναι σίγουρο ότι η επίθεση του κεφαλαίου θα οξυνθεί σε όλα τα μέτωπα. Θα ενταθεί επίσης η προσπάθεια να στρέψουν τον έναν εργαζόμενο ενάντια στον άλλον, τους φορτηγατζήδες που μεταφέρουν το μέταλλευμα εναντίον των εργατών που δουλεύουν στην εξόρυξη, τους κατοίκους των χωριών που θέλουν να μην καταστρέφεται το δάσος πάνω από το κεφάλι τους και οι ανατινάξεις στα νταμάρια να μη γίνονται δίπλα στα σπίτια τους, να τους στρέψουν ενάντια στους εργάτες.

Βλέπουμε ήδη τέτοια φαινόμενα: Το τελευταίο διάστημα, με αφορμή τα συνεχόμενα εργατικά ατυχήματα και ύστερα από τις καταγγελίες του επιχειρησιακού σωματείου, οι έλεγχοι της Επιθεώρησης Μεταλλείων αντιμετωπίστηκαν από μερίδα των εργαζομένων με τη λογική που προσπαθεί να καλλιεργήσει η εργοδοσία, ότι «οι συνεχείς έλεγχοι δημιουργούν προβλήματα βιωσιμότητας στην επιχείρηση, υπάρχει ο κίνδυνος να κλείσει η εταιρεία και να μείνουν εκατοντάδες εργαζόμενοι στο δρόμο», «οι συνδικαλιστές με αυτά που κάνουν θα κλείσουν τα μεταλλεία».

Τρομοκρατούν τους εργάτες και τους στρέφουν ενάντια στο σωματείο τους γιατί έπραξε το αυτονόητο, έπραξε αυτό για το οποίο δημιουργήθηκε, υπερασπίστηκε τη ζωή των συναδέλφων, για να μην τους καταπλακώσουν τα ταβάνια.

Είναι όμως αρκετοί και οι συνάδελφοι που πιστεύουν ότι η προστασία της ζωής τους στο χώρο εργασίας είναι κυρίως ατομική υπόθεση του καθενός, γεγονός που τους εμποδίζει να αποκτήσουν ενιαία και αταλάντευτη στάση απέναντι στον εργοδότη. Ακόμα και όσοι συνάδελφοι κατανοούν ότι η ασφάλειά τους δεν μπορεί να βρίσκεται σε δεύτερη μοίρα, ο φόβος της απόλυσης και της ανεργίας τους αποπλίζει από τη θέληση να συγκρουστούν με την εργοδοσία.

Για το ταξικό εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα, για το Εργατικό Κέντρο Φωκίδας η ζωή και η υγεία των εργαζομένων αποτελεί ζήτημα πρώτης γραμμής. Δεν είναι η πρώτη φορά που καταπιανόμαστε με το ζήτημα αυτό, έχουμε συγκρουστεί πολλές φορές με τη μεγαλοεργοδοσία και ιδιαίτερα αυτή των μεταλλείων βωξίτη. Δεσμευόμαστε ότι θα συνεχίσουμε να παίρνουμε και άλλες αντίστοιχες πρωτοβουλίες για να ενημερώνουμε τον κόσμο. Θα συμβάλουμε ώστε τα σωματεία να αγωνίζονται γι' αυτά τα θέματα, να παλέψουν και να απαιτήσουν από τους εργοδότες και την κυβέρνηση ουσιαστικά μέτρα προστασίας της υγείας και της ασφάλειας στους χώρους δουλειάς.

Γνωρίζοντας βέβαια ότι οριστική λύση για τα ζητήματα αυτά θα δοθεί όταν τα μεταλλεία θα πάνουν να είναι πηγή κερδών για τον κάθε μεγαλοεπιχειρηματία, όταν θα γίνουν κοινωνική ιδιοκτησία, θα λειτουργούν με γνώμονα την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών και με αυτό τον τρόπο θα μπορεί να διασφαλίζονται και η υγεία των εργαζομένων, και η ζωή των κατοίκων αλλά και η προστασία του περιβάλλοντος.

Προστασία της υγείας στα μεταλλεία βωξίτη

Αποσπάσματα από την ομιλία του Χρήστου Παπάζογλου

Όταν αναφερόμαστε ειδικά στην προστασία της υγείας και ασφάλειας στους χώρους δουλειάς εννοούμε **όχι μόνο την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων**, αλλά και την **πρόληψη των επαγγελματικών ασθενειών**, την **πρόληψη της πρόωρης φθοράς της υγείας** και την πρόωρη γήρανση του οργανισμού που προκαλούνται από τις συνθήκες και τους όρους δουλειάς.

Τα προβλήματα στο αναπνευστικό είναι ίσως από τα χαρακτηριστικότερα παραδείγματα επαγγελματικών ασθενειών στον κλάδο των εργαζομένων στα ορυχεία. Συναντάμε βρογχίτιδες ακόμα και σε μη καπνιστές εργαζόμενους του κλάδου, ενώ η πνευμονοκονίαση, ο πνεύμονας των ανθρακωρύχων, η πυριτίαση, η αμιάντωση είναι κλασικές επαγγελματικές ασθένειες που συνδέονται με την επαγγελματική έκθεση στη σκόνη στα διάφορα ορυχεία και την απουσία μέτρων προστασίας της υγείας των εργαζομένων.

Στους χημικούς παράγοντες κινδύνου για τους εργαζόμενους στα ορυχεία συμπεριλαμβάνονται και **τα σωματίδια diesel (diesel particulate)** από τα καυσαέρια μηχανών (σκαπτικά, φορτηγά κ.λπ.), που είναι αναγνωρισμένοι καρκινογόνοι παράγοντες.

Η εργοδοσία δεν τηρεί κανονισμούς και μέτρα

Πολλές μελέτες δείχνουν ότι αν αξιοποιηθούν μέτρα για την προστασία της υγείας, αν αξιοποιηθούν σύγχρονα τεχνολογικά και επιστημονικά επιτεύγματα, υπάρχουν οι δυνατότητες να προληφθεί αποτελεσματικά η επιβάρυνση της υγείας. Ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν ο επαρκής εξαερισμός και η απορρόφηση αερίων και σκόνης με ειδικά μηχανήματα, η συντήρηση των μηχανών, η αξιοποίηση καταλυτών, μέχρι και η **διακοπή των εργασιών μετά τις εκρήξεις**, για να διασφαλιστούν οι όροι προστασίας της υγείας των εργαζομένων.

Στην έκθεση της Επιθεώρησης Μεταλλείων όμως επισημαίνονται παραβιάσεις των κανονισμών σε ό,τι αφορά τη διασφάλιση της ποιότητας του αέρα στις στοές των μεταλλείων, ενώ και οι ίδιοι οι εργαζόμενοι καταγγέλλουν ότι οι όποιες μετρήσεις γίνονται με εικονικές συνθήκες για να κρύβουν το πρόβλημα.

Η βαρηκοΐα ή και η κώφωση από το θόρυβο των μηχανημάτων, από εκρήξεις σε στοές κ.λπ. καταγράφεται επίσης ως σοβαρό πρόβλημα υγείας, ενώ απλές εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων, εγκλωβισμού του θορύβου, περιορισμού της έκθεσης, θα περιόριζαν αποτελεσματικά το πρόβλημα, που όμως κοστίζουν *στο κεφάλαιο διότι του αφαιρείται μέρος από την κερδοφορία*.

Μεγάλο μέρος εργαζομένων του κλάδου, όλων των ειδικοτήτων, υποφέρουν από σοβαρά **μυοσκελετικά** προβλήματα. Αυτό είναι αποτέλεσμα της βαριάς σωματικής εργασίας, των επαναλαμβανόμενων κινήσεων κατά τη διάρκεια της εργασίας, της έκθεσης σε κραδασμούς, την ορθοστασία, τις ατελείωτες ώρες εργασίας σε μη εργονομικές θέσεις.

Αυτά, την ίδια ώρα που έχουν κατασκευαστεί δεκάδες ανυψωτικά και βοηθητικά μηχανήματα για διευκόλυνση τέτοιων εργασιών, όταν υπάρχουν τρόποι να γίνουν αντικραδασμικές οι θέσεις εργασίας και υπάρχουν αντικραδασμικά εργαλεία και προστατευτικά όπως τα παπούτσια, όταν με απλά μέτρα όπως τα διαλείμματα, την εναλλαγή εργασιών, θα μπορούσαν να αποφευχθούν τέτοια προβλήματα υγείας.

Η επίδραση των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων

Οι καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις με την επιδείνωση των όρων εργασίας των εργαζομένων, τα ελαστικά ωράρια και τις ελαστικές σχέσεις εργασίας έρχονται να πολλαπλασιάσουν τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

Η επίθεση στην **Κοινωνική Ασφάλιση** με την **αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης** είναι σοβαρότατες πηγές κινδύνου για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, ενώ με την **επίθεση στα ΒΑΕ**, από την άλλη, επιχειρούν να καταργήσουν ένα θεσμό που αφορά στην πρόληψη, στην προστασία της υγείας, στην προστασία από την πρόωγη φθορά και γήρανση και τη μείωση του χρόνου έκθεσης στους κινδύνους.

Καταδικάζονται ηλικιωμένοι άνθρωποι σε ακόμη περισσότερα χρόνια έκθεσης σε επαγγελματικούς κινδύνους, όταν ήδη η υγεία είναι πιο ευάλωτη, όταν εκ των πραγμάτων τα αντανakλαστικά τους, η μυική τους ανοχή είναι μειωμένα.

Τέλος, ενώ έχουμε αρκετές χιλιάδες επαγγελματικές ασθένειες και εκατοντάδες θανάτους κάθε χρόνο, στην Ελλάδα, με διαχρονική ευθύνη του κράτους, **δεν καταγράφεται** πρακτικά καμία επαγγελματική ασθένεια, χαρακτηρίζονται ως κοινή νόσος και κρύβονται έτσι οι συνέπειες από την εργοδοτική ασυδοσία.

Η απάντηση του ταξικού κινήματος

Η συνολική αυτή κατάσταση στην υγεία των εργαζομένων στα ορυχεία παρουσιάζεται τις περισσότερες φορές από τους εργοδότες ως φυσικό επακόλουθο της ίδιας της φύσης της εργασίας. Τα εργατικά ατυχήματα και οι επαγγελματικές ασθένειες παρουσιάζονται είτε ως **αναπόφευκτα γεγονότα**, είτε ως **ατομική ευθύνη** των εργαζομένων.

Η λήψη μέτρων και ο βαθμός αξιοποίησης των σύγχρονων επιστημονικών και τεχνολογικών δυνατοτήτων για την προστασία της ΥΑΕ όμως υποτάσσεται στο κριτήριο της διασφάλισης της μέγιστης κερδοφορίας και της ανταγωνιστικότητας. Ο περιορισμός του κόστους για την αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου αποτελεί έναν τρόπο μείωσης της τιμής της εργατικής δύναμης, του λεγόμενου «μη μισθολογικού κόστους».

Στον αντίποδα των εργοδοτικών συμφερόντων βρίσκονται οι ανάγκες της εργατικής τάξης για την προστασία της ζωής, της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

Ειδικότερα σήμερα στις συνθήκες καπιταλιστικής κρίσης, αναδιάρθρωσεων, ανατροπών, απολύσεων, χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή και επιμονή από το εργατικό κίνημα, ώστε να μη θεωρηθεί «πολυτέλεια» η προστασία από τους κινδύνους στους χώρους δουλειάς.

Η διεκδίκηση, η απαίτηση ασφαλών όρων εργασίας είναι συνυφασμένη με την αταλάντευτη ταξική αντιπαράθεση με την εργοδοσία.

Υπάρχει θετική πείρα από σωματεία που πρωτοστάτησαν, συνδυάζοντας το δικαίωμα στη δουλειά, την πάλη ενάντια στις απολύσεις, την πάλη για το μεροκάματο, με την πάλη για την ίδια τη ζωή των εργατών.

Σε τελική ανάλυση, η εισαγωγή σύγχρονης τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία μπορεί και πρέπει να μεταφράζεται σε μείωση της έκθεσης στον επαγγελματικό κίνδυνο, σε πρόληψη της επιβάρυνσης της υγείας των εργαζομένων, σε μείωση τόσο των ορίων συνταξιοδότησης όσο και του ημερήσιου χρόνου εργασίας.

Η ολόπλευρη αξιοποίηση της επιστήμης και της τεχνολογίας με αυτόν τον προσανατολισμό περιορίζεται δραστικά στο βαθμό που αντιστρατεύεται τον κυρίαρχο σήμερα νόμο της κερδοφορίας και της ανταγωνιστικότητας. Γι' αυτό, η προοπτική της πάλης του εργατικού και του λαϊκού κινήματος πρέπει να καθορίζεται από τη δημιουργία των προϋποθέσεων για μια άλλη ανάπτυξη με κριτήριο την ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών, μεταξύ των οποίων και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία.

Η έλλειψη μέτρων οδηγεί σε θανατηφόρα ατυχήματα

Αποσπάσματα από την ομιλία της Εύης Γεωργιάδου

Ο εξορυκτικός κλάδος έχει έναν από τους μεγαλύτερους δείκτες ατυχημάτων. **Το 2006, στην ΕΕ των 15, ο αριθμός των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων στον εξορυκτικό κλάδο ήταν 5 φορές μεγαλύτερος από το μέσο όρο των υπόλοιπων κλάδων.**

Στη χώρα μας, σύμφωνα με δημοσιευμένα στοιχεία, από το 2006 έως το 2014, πάνω από 1.130 εργαζόμενοι σε μεταλλεία - λατομεία έχουν τραυματιστεί. Αντίστοιχα, την περίοδο 2007 έως 2014, 38 εργαζόμενοι στον κλάδο έχασαν τη ζωή τους. Δηλαδή, κατά μέσο όρο, **κάθε 3 μέρες ένας εργαζόμενος σε αυτούς τους κλάδους τραυματίζεται και κάθε 4 μήνες θρηνούμε και ένα νεκρό.**

Από τους σημαντικότερους κινδύνους στα μεταλλεία είναι η κατάρρευση του μετώπου και η καταπλάκωση των εργαζομένων, καθώς και ο τραυματισμός από πτώσεις υλικών. Τέτοιου είδους ήταν τα θανατηφόρα ατυχήματα στο ορυχείο Γραβιάς το 2003 με δύο νεκρούς εργάτες, όταν στοά κατέρρευσε και τους καταπλάκωσε, στη στοά Ασφακόλακα το 2005, λόγω εργασίας σε αξεσκάρωτη πόστα και στο ορυχείο

Μαύρων Πετρών στη Στρατονίκη Χαλκιδικής το 2009, με έναν νεκρό και έναν τραυματία από την αποκόλληση μεγάλου όγκου μεταλλεύματος από την οροφή της στοάς.

Δεν τηρούνται στοιχειώδεις προδιαγραφές

Οι κανονισμοί ασφαλείας προβλέπουν ότι πρέπει να λαμβάνονται μέτρα προστασίας που θα βασίζονται σε ειδική μελέτη για την εκσκαφή, τις μεθόδους για εντοπισμό κοιτασμάτων ή και εκμετάλλευσης και τις μεθόδους μέσων και υλικών υποστήριξης - συγκράτησης.

Ανασφαλείς πρακτικές όπως η αυθαίρετη μείωση των διαστάσεων των στύλων, η εργασία σε «ξοφλημένες» στοές, η μείωση της πυκνότητας των κοχλιών για την ήλωση - κοχλίωση κ.λπ., οδηγούν σε θανατηφόρα ατυχήματα. Το ξεσκάρωμα θα πρέπει να γίνεται μηχανικά και συμπληρωματικά χειρωνακτικά.

Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές για την καταλληλότητα των εκρηκτικών υλών και άλλων υλικών, για τον ασφαλή τρόπο αποθήκευσης και μεταφοράς τους (π.χ. μέγιστες ποσότητες, κατάλληλες συσκευασίες, ασφαλή οχήματα μεταφοράς, αποστάσεις ασφάλειας), για τον ασφαλή χειρισμό τους, που πρέπει να γίνεται από εξειδικευμένους εργαζόμενους, για την ασφαλή διαδικασία γόμωσης - πυροδότησης και απομάκρυνσης των εργαζομένων, ώστε να διασφαλίζεται ότι δε θα κινδυνεύουν κ.ά. Η μη τήρηση των προδιαγραφών αυτών οδηγεί σε θανατηφόρα ατυχήματα.

Πολύ μεγάλη επικινδυνότητα εγκυμονεί η εργασία με μηχανήματα. Θυμίζουμε το θανατηφόρο εργατικό ατύχημα στη Βίνιανη σε γαλαρία εξόρυξης μεταλλευμάτων το 2013, όταν ο οδηγός έχασε τον έλεγχο του φορτωτή λόγω βλάβης.

Οι παράγοντες που οδηγούν σε ατυχήματα είναι η μη τήρηση των προδιαγραφών ασφάλειας του μηχανήματος, η ανεπαρκής εκπαίδευση των χειριστών, η ανεπάρκεια χώρου σε συνδυασμό με την ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων, ο ανεπαρκής φωτισμός, η ύπαρξη ανθρώπων κοντά σε κινούμενα μηχανήματα, η εντατικοποίηση της δουλειάς που οδηγεί σε ανασφαλείς πρακτικές και χειρισμούς, η χρήση μηχανημάτων για εργασίες για τις οποίες δεν προβλέπεται κ.ά.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα συνδυασμού διαφορετικών παραγόντων κινδύνου λόγω έλλειψης μέτρων ασφάλειας ήταν το θανατηφόρο εργατικό ατύχημα το 2008 στην Οίτη, στις υπόγειες στοές της ΕΛΜΙΝ, με ένα νεκρό εργάτη, μετά από βραχυκύκλωμα στο μηχανήμα διάτρησης, το οποίο προκάλεσε φωτιά που πυροδότησε τους δυναμίτες που μετέφερε, οι οποίοι έπρεπε να μεταφερθούν με άλλο όχημα.

Ο ταξικός χαρακτήρας του επαγγελματικού κινδύνου

Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να εγκλωβιστούν σε ψευδοδιλήμματα. Να μην επιλέξουν αν θα κινδυνεύουν να σακατευτούν ή να πεθάνουν στη δουλειά, ή αν θα μείνουν άνεργοι. Να μην επιλέξουν αν θα γίνονται δραστηριότητες εξόρυξης του ορυκτού πλούτου της χώρας μας ή αν θα προστατευτεί το περιβάλλον.

Για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου και την προστασία του περιβάλλοντος υπάρχουν σήμερα τεχνικές και οργανωτικές λύσεις με βάση την πρόοδο της επιστήμης και της τεχνικής. Υπάρχει, επίσης, σχετική νομοθεσία που υποχρεώνει τον εργοδότη να λάβει μέτρα, όπως ο Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών.

Ωστόσο, ο στόχος του κεφαλαίου για διασφάλιση φτηνής εργατικής δύναμης οδηγεί σε μεγάλη υποβάθμιση στην εφαρμογή μέτρων. Αναφερόμαστε στη λήψη τεχνικών μέτρων, στην καθυστέρηση των εργασιών για να γίνουν οι διαδικασίες με ασφάλεια, στην απασχόληση, ασφάλιση και εκπαίδευση επαρκούς αριθμού εργαζομένων κατάλληλης ειδικότητας κ.λπ.

Το αστικό κράτος στηρίζει τους επιχειρηματικούς ομίλους, συγκαλύπτει την ανεξέλεγκτη δράση της εργοδοσίας. Ο ρόλος του αστικού κράτους εκφράζεται με την προώθηση αντιδραστικών αναδιαρθρώσεων (όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, εργάσιμος χρόνος, εργασιακές σχέσεις κ.λπ.), που επιδρούν στον επαγγελματικό κίνδυνο και με την εμπορευματοποίηση του τομέα Υγείας και Ασφάλειας.

Εκφράζεται ιδιαίτερα με τη διαμόρφωση ενός πλαισίου ψευδεπίγραφων ελέγχων της εργοδοτικής ευθύνης από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς (έλλειψη προσωπικού και μέσων, μη επιβολή κυρώσεων ακόμη και όταν γίνονται έλεγχοι, έλεγχοι μετά από ατυχήματα που δεν προσανατολίζονται στην εργοδοτική ευθύνη, αλλά τη μετατοπίζουν στους ίδιους τους εργαζόμενους που έπαθαν το ατύχημα ή σε κάποιον άλλο εργαζόμενο, όπως ο τεχνικός ασφαλείας ή ο επιβλέπων μηχανικός κ.ά.).

Οργάνωση της πάλης

Το ζήτημα της πρόληψης της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων πρέπει να ενταχθεί στην πάλη για αναχαίτιση της αντιλαϊκής επίθεσης, την ανάκτηση των απωλειών της κρίσης και την πάλη για την ικανοποίηση του συνόλου των αναγκών μας.

Οι εργαζόμενοι στην περιοχή της Φωκίδας, αλλά και γενικότερα, πρέπει να οργανωθούν στα ταξικά σωματεία, να πάρουν μέρος στις αγωνιστικές πρωτοβουλίες του ταξικού εργατικού κινήματος, για να ληφθούν από τους εργοδότες μέτρα για την πρόληψη εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών, για να υπάρξει αυστηρός έλεγχος της εργοδοτικής ευθύνης από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς, για κάλυψη του επαγγελματικού κινδύνου με αποκλειστική επιβάρυνση του κεφαλαίου, για κατάργηση των ΕΞΥΠΠ και ίδρυση κρατικού σώματος τεχνικών ασφαλείας και γιατρών εργασίας ενταγμένου στο αποκλειστικά δημόσιο σύστημα Υγείας, για υπεράσπιση και διεύρυνση του θεσμού των ΒΑΕ.